

N:o 235.

Af Herr **A. Printzensköld**: *Om löneanslag till tre nya ordinarie lärareplatser vid Jönköpings högre elementarläroverk.*

Vid Jönköpings högre elementarläroverk har under de sednaste tio åren lärjungarnes antal ökats så betydligt, att då de uppgingo år 1858 till 201, 1863 till 303 och 1866 till 369, utgjorde de under sistförflutna termin ej mindre än 509. Detta ovanligt stora tillopp af lärjungar, så glädjande det ock i många fall kan vara, har dock en betänkelig sida i det stora missförhållande, som derigenom uppkommit emellan lärjungarnes och de ordinarie lärarnes antal. Dessa sednare bestå nemligen endast af rektor samt 5 lektorer och 13 adjunkter, eller tillsammans 19 lärare. Den nödvändiga följden af detta missförhållande har också blifvit, att ej mindre än sex extra lärare måst under 1868 års hösttermin vid läroverket anställas; och om än de bristande lärarekrafterna i viss mån härigenom ersättas, är dock klart, att dylika för kort tid anställda lärare ej kunna göra tillbörligt gagn, ty vanligtvis utgöras de af unga, vid det viktiga lärarekallet ovana studenter, hvilka sällan stanna kvar på sin tillfälliga plats längre än ett år, utan lemna den just när de blifvit sitt kall något så när vuxne. Mycket att beklaga är således det läroverk, som är i behof af många lärare utöfver de ordinarie, och i synnerhet om lärjungarnes antal tillika är beständigt stigande. Jönköpings elementarläroverk är i detta hänseende sämre lottadt än kanske de flesta andra, ty vid jernförelse finner man t. ex. att

i Strengnäs lärjungarnes antal är 145,	de ordinarie lärarnes 15.
i Östersund " " 160,	" " 13.

i Kalmar lärjungarnes antal är	455,	de ordinarie lärarne	22.
i Malmö » »	420,	» »	19.
i Upsala » »	516,	» »	24.
i Örebro » »	554,	» »	25.

I analogi härmed borde Jönköpings elementarläroverk, som räknar 509 lärjungar, hafva åtminstone 23 ordinarie lärare i stället för att det har blott 19, hvaraf tvänne tillkommit 1866, efter hvilken tid lärjungarnes antal vuxit med 140.

Kongl. Brevet den 20 Mars 1858, grundadt på Rikets Ständers skrifvelse i ämnet, innehåller också, bland annat, att »då vid de högre elementarläroverken lärjungarnes antal stiger till 200, ett normalantal af 16 lärare torde böra antagas, samt att, då antalet af lärjungar ökas med 30 à 40, en lärare utöfver nämnda normalantal bör påräknas — — funnit det böra föreskrifvas dels — — att läroverksstyrelsen inom hvarje stift må tilläggas rättighet att för hvarje gång lärjungeantalet vid ett läroverk ökas med 30 eller 40, om så lämpligt pröfvas, inkomma med anmälan om behofvet af ännu en ny lärare, hvilken då må anställas med samma rättigheter och skyldigheter som de öfrige».

För att något närma sig bestämmelserna i detta Kongl. Bref, samt för att ej ytterligare öka nu ifrågavarande missförhållande eller förqväfvat ett läroverk, som visat sig vara stadt i en kraftig och lefvande utveckling, får jag vördsamt föreslå:

att Riksdagen måtte till tre nya ordinarie lärareplatser vid Jönköpings högre elementarläroverk bevilja nödigt löneanslag att från och med år 1870 utgå.

Och anhåller jag att denna min motion måtte till behörigt Utskott remitteras.

Stockholm den 27 Januari 1869.

A. Printzensköld.